KVINDEN OG SAMFUNDET.

Udgivet af Dansk Kvindesamfund.

Nr 38.	Kontor: Nørregade 33, St.	28. September 1901.	Udgaar hver Lørdag.	17. Aarg.

Koster 50 Øre Kvartalet. (+ 9 Øre i Postpenge i København. + 11 — — i Provinserne.) Enkelte Numre 5 Øre.

MARY STEEN,

kongelig Hoffotograf.

Amagertorv 4, 3.

Ærede Læser af K. & S.!

Frugt, Grøntsager, Vildt, slagtet **Fjerkræ,** udmærket **Fiskefars 60 Øre** ℔, henkogte Sager, alt i bedste Kvalitet anbefales Dem fra

Sophie Jensen, Skovbogade 5.

Telefon 7015.

Varerne sendes overalt.

Dansk Kvindesamfund.

De Kredse, der endnu ikke have betalt Medlemsbidrag for i Aar til Fælleskassen, bedes indsende Beløbet inden Oktober Maaneds Udgang til Kassereren,

Frida Schmidt,
Sankt Knudsgade 24. Odense.

Redaktionen træffes hver Mandag og Torsdag Kl. 2—4 paa Kontoret Nørregade 33, St.

Artikler, som ønskes optagne i det først udkommende Nummer af Bladet, maa være Redaktionen i Hænde senest Mandag Morgen.

Ekspeditionen, Nørregade 33, St., aaben hver Dag Kl. 10—7.

Annoncer til Kvinden og Samfundet bedes sendte under Ekspeditionens Adresse.

Annonceprisen er: Forsiden 20 Øre, 3dje og 4de Side 15 og 12 Øre pr. Petitlinie ÷ 10 % for mindst 3 Ganges Indrykkelse. Løbende Annoncer Aaret rundt 15 % Rabat.

Klager over Uregelmæssighed i Forsendelsen bedes stilet skriftligt til Postvæsenet — hjælper dette ikke, da til Bladets Kontor.

„Kvinden og Samfundet" faas i Kioskerne.

Elisabeth Cady Stanton.

Ved *Dagmar Hjort.*
(Fortsat.)

Det interesserede mig nu i høj Grad at skrive til de unge Mænd, at faa Besøg af dem og mødes med dem til Spadsereture, en Interesse jeg aldrig havde haft, da jeg stadig var sammen med dem i Skolen og ved vore daglige Fornøjelser. — Indespærret med unge Piger, af hvilke de fleste var ældre end jeg, hørte jeg mange Emner blive diskuterede, som jeg aldrig før havde tænkt paa, og paa en Maade, jeg helst ikke skulde have hørt dem omtale paa. Den sunde Tvang, der altid finder Sted i Samtale mellem Drenge og Piger, er tilbøjelig til at slappes, naar det ene Køn er alene. Under mit kammeratlige Samliv med Drenge lige til dette Tidspunkt erindrer jeg ikke, at der faldt et eneste Ord, der kunde fortjene Kritik, men jeg kan ikke sige det samme om de tre Aar, jeg tilbragte i Troy Seminarium sammen med unge Piger. Mine egne Erfaringer har vist mig, at det er et alvorligt Fejlgreb at sende Drenge og Piger til forskellige Læreanstalter, særlig i den mest modtagelige Alder, Det ene Køns Indflydelse paa det andet giver de intellektuelle og moralske Evner en Udvikling, som de ellers ikke vilde opnaa.

En Begivenhed, der fik en meget alvorlig Indflydelse paa min Udvikling, var Præsten Charles Finneys Ankomst til Troy. Han holdt Møder i Dr. Beamans Kirke, og mange af mine Skolekammerater var blandt hans Tilhørere. Resultatet af 6 Ugers utrættelige Anstrengelser fra Mr. Finneys og hans Kollegaers Side var en af disse voldsomme Opvækkelsestider, der rasede i Byen og i Seminariet som en Epidemi, og som angreb de mest modtagelige under de allerværste Former. Paa Grund af min mørke, kalvinistiske Opdragelse i den gamle, presbyterianske Kirke og min levende Indbildningskraft, blev jeg et af dens første Ofre. Vi deltog i alle offentlige Gudstjenester og i alle de Bønnemøder, der holdtes i Seminariet. Vor Læsning indtog nu en underordnet Plads overfor den vigtigere Sag: vore Sjæles Frelse.

Vi lærte om den menneskelige Naturs fuldstændige Fordærvelse, om den frygtelige Fare for evig Fordømmelse for Synderen. Tilsidst ansaa den uskyldigste unge Pige sig selv for et Monstrum af Slethed og følte sig sikkert henfalden til Fortabelse.

Naar man saa var bleven bragt i den Tilstand af Sønderknuselse, der var den eneste passende for den, der var bleven overbevist om sin Synd, saa fik man midt under sin allerdybeste Fortvivlelse at vide, at man uden nogen særlig Anstrengelse kunde blive forvandlet til en Engel, kunde blive forsonet med Gud og undgaa evig Fortabelse. Vejen til Frelse var kort og ligefrem. Man skulde blot angre og tro og give sit Hjerte til Jesus, som altid var rede til at modtage det. Men hvordan man skulde bære sig ad dermed, det var Vanskeligheden. En Dag, da jeg talte med Dr. Finney, sagde jeg til ham: »Jeg forstaar ikke, hvad jeg skal gøre. Jeg ved ikke, hvordan jeg skal komme til Jesus.« »De skal blot angre og tro for at blive lykkelig her og hisset.« »Jeg er bedrøvet over alt det onde, jeg har gjort, og jeg tror, hvad De siger, men jo mere oprigtigt, jeg tror, desto ulykkeligere bliver jeg,« svarede jeg.

Ved en naturlig Reaktion fra Fortvivlelse til Haab ansaa mange sig for omvendte, bad og bekendte ved Møderne og frydede sig ved den Tanke, at de var Guds Børn og ikke Syndere og Fordømte. Men Dr. Finneys frygtelige Anatema mod Menneskehjertets Slethed og Svigefuldhed nedslog snart vort nyfødte Haab. Jeg ser ham endnu for mig med hans store rullende Øjne, der for omkring i Forsamlingen, og hans Arme, der fløj rundt i Luften som Møllevinger. En Aften beskrev han Helvede og Djævelen og den lange Skare af Syndere, der blev hvirvlede ned i Dybet i det glødende Ildhav, hvor Helvedes Indvaanere hoverende kom dem i Møde, mens Djævelens Skrig genlød gennem Hallerne. Pludselig stansede han, pegede paa Aandeskaren og udbrød: »Ser I den der?« Jeg for op i Rædsel og stirrede i den Retning, i hvilken han pegede, mens Billedet lyste for mine Øjne. I Maaneder efter kunde jeg ikke blive det kvit; Visionerne hjemsøgte mine Drømme, Angesten nedbrød min Sundhed. Mine Venner frygtede for min Forstand. Men Manden mente det ærligt. Derfor Fred være med hans Støv!

Efter at jeg var kommen hjem, vækkede jeg ofte om Natten min Fader, for at han skulde bede for mig, at jeg ikke før Morgen skulde blive kastet i det bundløse Svælg.

For at bringe mig ind i en anden Tankegang, planlagde min Fader en Tur til Niagara, og det blev bestemt, at religiøse Emner skulde være banlyste paa Turen. Rejseselskabet, bestaaende af min Søster og hendes Mand, min Fader og mig, drog af Sted i vor egen Vogn, og i 6 Uger hørte jeg intet om Religion. Min Svoger havde taget flere frisindede Bøger med, der ved deres rationelle Tendens stred mod den gamle Teologi. Jeg læste dem, og vi diskuterede interesseret de nye Ideer. Efter flere Maaneders tunge Vandringer iblandt Forestillingerne om »Menneskets Fald«, »Arvesynden«, »Guds Vrede«, »Satans Triumf«, »Korsfæstelsen« og »Frelsen ved Troen«, fandt jeg min Vej ud af Mørket og op i Sandhedens klare Sollys. Mine overtroiske religiøse Forestillinger veg for rationelle Ideer, baserede paa videnskabelige Kendsgerninger, og efterhaanden som jeg saa alt fra et nyt Standpunkt, blev jeg Dag for Dag mere lykkelig. Jeg anser det for en af de største Forbrydelser at formørke Ungdommens Sind med disse skumle, overtroiske Forestillinger og at forgifte Livets Glæde for dem med Frygten for det ukendte og uerkendelige. —

Fra jeg forlod Skolen og til jeg blev gift, levede jeg mine gladeste Aar som ung Pige. Ved hyppige Besøg hos Venner og Slægtninge paa forskellige Steder blev Hjemlivets Ensformighed tilstrækkelig brudt til at gøre vore simple, landlige Glæder tiltrækkende. Et nyt Liv aabnede sig nu for mig Den gamle Trællefrygt for det synlige og usynlige var brudt, og idet jeg ikke længer følte mig undergiven noget absolut Autoritet, glædede jeg mig ved min nyerhvervede Frihed til at tænke og handle.

Studenterne paa min Faders Kontor var os en stadig Kilde til Fornøjelse og til Ærgrelse De kom hvert Aar friske fra Kollegiet, fulde af Ideer. Ivrige efter at prøve deres Evner til at diskutere paa Elever fra Troys Seminarium, udspurgte de os om vore Anskuelser og Meninger, og intet morede mig mere end en lang Debat med dem om Kvindernes Ligestilling med Mændene, hvilken jeg søgte at bevise ved ivrigt at studere de Bøger, de læste, og lægge mig efter de Spil, de spillede. Jeg tilstaar, at jeg dengang ikke saameget studerede af Kærlighed til Videnskaben eller for min egen aandelige Udviklings Skyld, som for at faa de unge Mænd til at anerkende min Ligestilling med dem. Og jeg opdagede snart, at mine Modstandere, efter at have tabt et Par Gange i Skakspil, talte mindre om deres mandlige Overlegenhed.

Vi havde levet altfor meget sammen med Drenge og unge Mænd og kendte deres sande Karakter altfor vel til at idealisere det mandlige Køn. Og foruden vore egne Iagttagelser, havde vi Fordelen af vor Svogers Visdom. Da han ønskede saa længe som muligt at frelse os fra Ægteskabets Snarer, afslørede han ofte dem vi kom sammen med for os, saa at det ikke med vor bedste Vilje vilde have været os muligt at tilbede nogen af Adamssønnerne. Og alligevel — til Trods for vore egne Erfaringer og de advarende Visdomsord fra dem, der havde set Livet i dets forskellige Former — kom vi dog tilsidst alle ind i den fortryllede Kreds, og alle — paa én nær — forbandt vi os med Juraen, med dens forhadte Love og nedværdigende Bestemmelser. Og det efter at have